

Vint anys d'un alliberament que canvià la història de Sud-àfrica

Quatre anys després de sortir de la presó Mandela esdevingué el primer president negre elegit democràticament

Era l'11 de febrer de 1990, avui fa vint anys. Aquell dia el presoner número 466/64, Nelson Mandela, va sortir del centre penitenciari Victor Verster després d'haver passat vint-i-set tancat ([vídeo](#)). Durant aquells anys de presó, la majoria a la de Robben Island, va esdevenir el símbol de la lluita contra la segregació racial. Quatre anys després d'haver estat alliberat [Nelson Mandela](#) esdevingué el primer president negre de Sud-àfrica, elegit en les primeres eleccions amb sufragi universal.

Aquest vintè aniversari coincideix amb l'estrena a la gran pantalla d'Invictus ([seqüència](#)), l'adaptació cinematogràfica del llibre de John Carlin 'El factor humà', que [narra](#) el pas de l' [apartheid](#) a la democràcia, gràcies al paper del president Mandela a la final del Mundial de rugbi de 1995.

L'ex-president sud-africà va participar la setmana passada en una [celebració](#) amb membres del grup de lluita i amics que formaven part del comitè de recepció de Mandela. Era el preludi de les commemoracions d'avui, amb concentracions pacífiques davant la presó Victor Verster, d'on va sortir ara fa vint anys. Mandela no serà present en aquestes concentracions, però sí que assistirà al discurs de l'estat de la nació que farà anit el president de Sud-àfrica, Jacob Zuma.

Una vida dedicada a la lluita per la llibertat

Nelson Mandela va néixer el 1918 en un país on el color de la pell marcava el destí dels individus. Tot i la gran diversitat ètnica i lingüística, la minoria blanca va imposar un règim de discriminació racial que s'institucionalitzà el 1948. Mandela havia començat a militar al Congrés Nacional Africà de Sud-àfrica ([ANC](#)) l'any 1944 per lluitar en favor d'una república democràtica en què tots els ciutadans tinguessin els mateixos drets i va acabar presidint el partit. El 1964, dos anys després de ser detingut per traïció, va ser condemnat a cadena perpètua. En aquella condemna, Mandela va proclamar: 'El meu ideal més estimat és el d'una societat lliure i democràtica en què tothom visqui en harmonia amb igualtat d'oportunitats. Un ideal pel qual estic disposat a morir.' Era el 466è presoner que ingressava aquell any, el 64, a la presó de Robben Island; per això, d'aquell dia i durant els vint-i-set anys següent, va ser el presoner número 466/64.

El govern de Sud-àfrica va denegar sempre les demandes de llibertat de Mandela, que va esdevenir un símbol del combat del poble negre contra l'apartheid i la lluita per la dignitat i la llibertat. El 1985 el govern va avenir-se a alliberar Mandela, que s'havia llicenciat en dret estant a la presó, en canvi de renunciar a la lluita armada, però Mandela no, que no s'hi va avenir: 'Quina llibertat m'ofereixen, si continuen prohibint l'organització de la gent? Només els homes lliures poden negociar. Un pres no pot fer pactes', va dir en un comunicat. Quatre anys més tard, Mandela va posar en marxa les negociacions entre l'ANC i el govern de F. de Klerk, que van acabar amb la caiguda del règim segregacionista i amb les primeres eleccions democràtiques.

Un comitè va esperar-se, aquell 11 de febrer de 1990 a les portes del centre Victor Verster, per donar la benvinguda a Nelson Mandela, que més tard va rebre el Premi Nobel de la Pau, juntament amb F. de Klerk (1993) i va guanyar les primeres eleccions democràtiques de Sud-àfrica. President fins el 1999, Mandela va ser capaç de guanyar-se la majoria negra del país i també la minoria blanca, que durant tant de temps l'havia acusat de ser la principal amenaça de l'estat. Amb noranta-un anys, Mandela, que ha rebut centenars de premis, s'ha guanyat el respecte de tots els seus interlocutors i de la comunitat internacional, en part gràcies al magnetisme de la seva integritat.

11 febrer 2010

Una notícia de VilaWeb.cat
Edició GENERAL
<http://www.vilaweb.cat>
[Enllaç permanent](#)